

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ТА ІНОЗЕМНИХ МОВ**

*ЗБІРНИК СТАПЕЙ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ І СТУДЕНТІВ*

МОВА, КУЛЬТУРА та ОСВІТА

20 КВІТНЯ

2017

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПРАВА
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ТА ІНОЗЕМНИХ МОВ

**ЗБІРНИК СТАТЕЙ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ І СТУДЕНТІВ**

МОВА, КУЛЬТУРА та ОСВІТА

20 квітня 2017 року

ВІННИЦЯ – 2017

**ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ
«МОВА, КУЛЬТУРА та ОСВІТА»**

УДК 81(082)
ББК 81я5
М 74

Мова, культура та освіта : Збірник статей всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції викладачів і студентів / Гол. ред. Калетнік Г.М. – Вінниця: ВНАУ, 2017. – 20 квітня. – 234 с.

ПРОГРАМНИЙ КОМІТЕТ

КАЛЕТНІК

Григорій Миколайович

президент університету, доктор економічних наук, професор, академік НААНУ, голова організаційного комітету конференції

МАЗУР

Віктор Анатолійович

ректор університету, кандидат сільськогосподарських наук, доцент

ЯРЕМЧУК

Олександр Степанович

проректор з наукової роботи, доктор сільськогосподарських наук, професор, заступник голови оргкомітету конференції

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

МЕЛЬНИЧУК

Ольга Федорівна

декан факультету менеджменту та права, доктор юридичних наук, професор кафедри права

ТИМКОВА

Валентина Андріївна

завідувач кафедри української та іноземних мов, кандидат філологічних наук, доцент

ВОЛОШИНА

Оксана Володимирівна

доцент кафедри української та іноземних мов, кандидат філологічних наук

ТИМОЩУК

Наталія Миколаївна

доцент кафедри української та іноземних мов, кандидат філологічних наук

МАТІЄНКО

Олена Степанівна

доцент кафедри української та іноземних мов, кандидат педагогічних наук

ДОВГАНЬ

Лариса Іванівна

доцент кафедри української та іноземних мов, кандидат педагогічних наук

КРАВЕЦЬ

Руслан Андрійович

доцент кафедри української та іноземних мов, кандидат педагогічних наук

ЛЕБЕДЄВА

Наталія Анатоліївна

старший викладач кафедри української та іноземних мов, кандидат педагогічних наук

МАНЖОС

Ельвіра Олександрівна

старший викладач кафедри української та іноземних мов, кандидат педагогічних наук

РЕЙПАШІ

Надія Миколаївна

головний бухгалтер університету

ЗМІСТ

Яремчук О.С.
АКТУАЛЬНІСТЬ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ
ТЕХНОЛОГІЇ ПРОЕКТУВАННЯ
У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.....3

Тимкова В.А.
ПРОБЛЕМИ УДОСКОНАЛЕННЯ
МОВЛЕННЄВОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ-АГРАРІЇВ.....14

СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ФІЛОЛОГІЯ: ЗДОБУТКИ, ПРОБЛЕМИ МЕТОДОЛОГІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Білик Я.С.
ЛОКАТИВНІ КОНСТРУКЦІЇ В ПОЕЗІЇ ВАСИЛЯ СТУСА.....20

Коломієць С.І.,
ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ “УКРАЇНСЬКА МОВА
(ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)”
У МАЙБУТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ФАХІВЦІВ
З БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ПОДАТКІВЦІВ.....26

Коняга А.А., Гоменюк І.М.,
ЗНАЧЕННЯ РІДНОГО СЛОВА ДЛЯ
ДУХОВНОГО ІСНУВАННЯ НАРОДУ.....31

Костюк М.І.
РОЛЬ ІГОРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИВЧЕННІ
ІНОЗЕМНИХ МОВ УЧНЯМИ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ
У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ.....37

Мельничук А.О., Квашук І.Г.
МОЛОДІЖНИЙ СЛЕНГ У СУЧАСНОМУ ПРОСТОРІ.....44

Тимкова В.А., Гуцол Н.А.
КОМУНІКАТИВНА КУЛЬТУРА МАЙБУТНІХ
ФАХІВЦІВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ.....50

ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ
МОВОЗНАВЧИХ ДИСЦИПЛІН У ВНЗ

Білоус В.І. ІНТЕРАКТИВНІСТЬ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	57
Dudikova L.V., Kondratiuk A.L. INTERCULTURAL COMMUNICATIVE SKILLS AS A TOOL FOR OVERCOMING CULTURE SHOCK.....	62
Заїка Л.С., Каспич Г.Г. МЕТОДИКА ЗАСТОСУВАННЯ ЖИТТЄВОТВОРЧИХ ПРОЕКТІВ ПРИ ВИКЛАДАННІ МОВОЗНАВЧИХ ДИСЦИПЛІН.....	68
Лавренчук О.В. ВИКОРИСТАННЯ ДІАЛОГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	74
Марценюк Н.А. РОЛЬ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ.....	79
Никоненко Н.В. ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ШЛЯХОМ СТВОРЕННЯ ВІДЕОПРЕЗЕНТАЦІЙ СТУДЕНТАМИ НЕМОВНИХ НАПРЯМІВ ПІДГОТОВКИ.....	86
Підрушняк Т. В., Карасава Л. А. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ.....	92
Стецюра Н.В., Шмалюх Л.Б. МОВЛЕНСЬКИЙ ЕТИКЕТ СТУДЕНТІВ – КУЛЬТУРНЕ ОБЛИЧЧЯ НАЦІЇ.....	98

УПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ
КВАЛІФІКОВАНИХ ФАХІВЦІВ

Євтушенко О. О. ОСОБЛИВОСТІ ЛОГОПЕДИЧНОЇ РОБОТИ ТА КОРЕКЦІЯ ЗВУКОВИМОВИ У ДІТЕЙ ІЗ ПОРУШЕННЯМ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТА СЛУХУ.....	104
Ільчук В.В. ВИКОРИСТАННЯ ПРОБЛЕМНО-ПОШУКОВОГО МЕТОДУ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	110
Габрильчук Л.Ю., Ільчук Д.Р. НАВЧАЙСЯ ГРАЮЧИ.....	118
Кордонська А.В. РЕАЛІЗАЦІЯ ІНТЕГРОВАНОГО ПІДХОДУ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ.....	125
Кравець Р.А. САМОСТІЙНА РОБОТА ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ.....	131
Манжос Е.О. ГОТОВНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ-АГРАРІЯ ДО ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ СПІЛКУВАННЯ.....	138
Мелікян А.Л., Никоненко Н.В. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ДИДАКТИЧНОЇ ГРИ У ФОРМУВАННІ ФОНЕТИКО-ФОНЕМАТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ МОВЛЕННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ.....	147
Миколюк О.П. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	155
Столяренко О. В., Столяренко О. В. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ І ГУМАНІСТИЧНА ПАРАДИГМА ВИХОВАННЯ ЛЮДИНИ НАШОГО ЧАСУ.....	159

Тріпутіна А.В. ЗАСТОСУВАННЯ АКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У РЕАБІЛІТАЦІЇ СЛАБОЧУЮЧИХ ДІТЕЙ В УМОВАХ НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ.....	166
Khomiakovska T.O. COOPERATIVE TECHNOLOGIES: STRATEGIES FOR GROUP DYNAMICS IN TEACHING ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE.....	172
Шестопал О.В., Насонова Н.А., Рибко Н.В. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.....	180
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ВИХОВАННЯ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ – ВИПУСКНИКА НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	
Волошина О.В. ФОРМУВАННЯ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ УКРАЇНИ.....	186
Пономаренко А.Б., Ковальов Д.В. ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КУЛЬТУРИ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ З ВИЩОЮ ОСВІТОЮ.....	193
ПРОБЛЕМАТИКА СУСПІЛЬНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ СИСТЕМНИХ ТРАНЗИТИВНИХ ЗМІН	
Волошина О.В., Гоменюк М.П. ЮРИДИЧНА ОСОБА ЯК СУБ'ЄКТ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА. СТВОРЕННЯ ТА ПРИПИНЕННЯ.....	200
Voloshyna O.V., Zelinskyi O. I. PROMINENT LAWYERS OF THE WORLD AND THEIR WORKS.....	206
Гаврилюк Н.М., Слободянюк К.А., Фурман Я.С. ВИВЧЕННЯ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТАМИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ „ПРАВО“.....	212

Лебедєва Н.А. СОЦІАЛЬНО-ВІКОВІ АСПЕКТИ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ ВИШУ.....	217
Логутіна Н.В., Корчун В.В. ЮРИДИЧНИЙ МЕХАНІЗМ ЗАПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ САНКЦІЙ.....	223
Чернюк О.М. ФІНАНСОВІ РИЗИКИ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ.....	228

Література:

1. Білик О. С. Педагогічні умови інтеграції методів навчання фахових дисциплін майбутніх будівельників у вищих технічних навчальних закладах: дис... канд. пед.наук : 13.00.04 / Білик Оксана Сергіївна. – Вінниця, 2009. – 214 с.
2. Зміст поняття „інтеграція навчання”. Історичний аспект проблеми інтеграції змісту освіти. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://www.kazedu.kz/referat/128614/1>
3. Козловська І. М. Теоретико-методологічні аспекти інтеграції знань учнів професійної школи (дидактичні основи) / І.М.Козловська. – Львів: Світ, 1999. – 302 с.
4. Присяжнюк Н.І. Інтегровані уроки // Рідна школа. – 1997. – №8. – С.27 – 32.
Савченко О.Я. Дидактичні особливості інтегрованих уроків // Початкова школа. – 1992. – № 1. – С.2 – 9.
5. Титар О. В. Інтеграція навчального процесу як чинник розвитку пізнавальної активності учнів / О. В. Титар, Г. Г. Пінчук. – Електронний ресурс. – Режим доступу: http://osvita.ua/school/lessons_summary.

УДК 378:371.32:811

Кравець Р.А.,
кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри української та іноземних мов,
Вінницький національний аграрний університет

**САМОСТІЙНА РОБОТА ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ
ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ**

Самостійна робота розглядається як фактор формування полікультурної компетентності майбутніх фахівців аграрної галузі та як складова навчально-виховного процесу аграрного вищого навчального закладу (ВНЗ), що забезпечує його безперервність і поєднує в собі освітню та виховну діяльність. Акцентується увага на тому, що самостійна робота як підсистема навчально-виховного процесу є цілісним утворенням і відповідно має усі системні ознаки:

мету, завдання, функції, структуру, зміст, форми, методи та засоби. Визначено особливості самостійної роботи щодо впливу на розвиток полікультурної особистості майбутнього фахівця аграрної галузі. З'ясовано, що використання різних форм і напрямів позааудиторної роботи надає можливість розширити вплив на формування особистісних і професійних якостей студентів, стимулювати їхню активність, забезпечити умови розвитку в них здібностей і реалізацію потреб щодо власного розвитку.

Ключові слова: самостійна робота, аудиторна робота, самореалізація, полікультурна компетентність, особистісне самовдосконалення.

The article introduces extracurricular activities as a factor of forming future agrarians' multicultural competence and as a component of the educational process at a higher agrarian educational institution, which ensures its continuity and combines both education and upbringing activity. The extracurricular activities as a subsystem of the educational process are regarded as a holistic education and thus have all the features of the system: purpose, objectives, functions, structure, contents, forms, methods and means. The peculiarities of extracurricular activities concerning their influence on the development of a future agrarian's multicultural personality have been defined. It has been stated, that the use of various forms of extracurricular activities and areas provides an opportunity to expand the influence on the formation of students' personal and professional qualities, to stimulate their activity and to provide conditions for developing their skills and satisfy needs of their self-development.

Keywords: extracurricular activities, class activities, self-realization, multicultural competence, personal self-perfection,

Постановка проблеми. Відповідно до державних освітніх стандартів, які окреслені в „Стратегії реформування вищої освіти в Україні до 2020 року (проект)”, „Національній стратегії розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки”, „Концепції розвитку освіти України на період 2015-2025 років”, указі президента „Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року”, Освітньо-кваліфікаційній характеристиці: галузь знань 0901 „Сільське господарство і лісництво”, напрям підготовки 6.090101 „Агрономія”, Освітньо-професійній програмі підготовки: галузь знань 0901 „Сільське господарство і лісництво”, 6.090101 „Агрономія”, передбачено близько 50% від усіх годин на самостійну роботу студентів. Зокрема, у

календарно-тематичному плані вивчення дисципліни для студентів ОКР „Бакалавр” агрономічного факультету, галузі знань 6.090101 „Агрономія” з дисципліни „Іноземна мова”, яку ми взяли за основу формування полікультурної компетентності майбутніх фахівців аграрної галузі студентів, на аудиторну роботу відводиться 110 годин (61%), а на самостійну – 70 годин (39%). Щодо ОКР „Магістр”, то вивчення дисципліни „Ділова іноземна мова” передбачає 30 годин (27%) аудиторної роботи і 80 годин (73%) самостійної роботи. Збільшення обсягу самостійної роботи з кожним наступним роком підготовки в університеті є цілком закономірним, оскільки сучасне суспільство висуває перед нинішньою системою вищої освіти завдання підготовки не лише обізнаного, але й здатного незалежно, неупереджено мислити, самостійно здобувати необхідні для практичної діяльності знання та уміння випускника.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У педагогічній теорії та практиці існують різні підходи до розуміння суті й змісту самостійної роботи: одні науковці вважають, що самостійна робота – це такий вид пізнавальної діяльності, яку студент виконує сам, у тому числі й під час аудиторного заняття (Ю. Коноводова, Р. Міньяр-Белоручев, Г. Сорокових). Вони головну увагу акцентують на самостійному мисленні студентів, їхньому орієнтуванні в навчальному матеріалі. Інші вважають, що самостійна робота є позааудиторним вивченням навчального матеріалу власними силами, без стороннього впливу, без чужої допомоги (І. Зимня, С. Ожегов, С. Татарченкова); треті під самостійною роботою розуміють вид навчальної діяльності, одну з організаційних форм навчання, яку студенти виконують без прямої участі викладача, але керованої ним опосередковано (дистанційно) у вигляді порад і рекомендацій (М. Гарунов, О. Леонтьєв, П. Підкасістий, Л. Пічкова А. Щукін).

Метою статті є розгляд самостійної роботи як фактору формування полікультурної компетентності майбутніх фахівців аграрної галузі.

Виклад основного матеріалу. Зазвичай під навчально-пізнавальною діяльністю студентів розуміють їхню роботу на заняттях. Організація навчальної діяльності включає разом із аудиторною роботою домашню, позааудиторну й власне самостійну роботу студентів над різними навчальними предметами. Самостійна робота студента є найменш вивченою і, в той же час, становить найбільший інтерес у плані підвищення ефективності навчальної діяльності [3, с. 150]. Саме у ній часто можуть проявлятися мотивація, цілеспрямованість, а також самоорганізованість, самостійність, самоконтроль

та інші особистісні якості людини. Раціональне поєднання аудиторної і самостійної роботи слугує основою перебудови її особистісної позиції у педагогічному процесі [4, с. 61].

С. Зінов'єв, визначаючи самостійну роботу через шляхи керівництва нею, зауважує, що у ВНЗ поняття „самостійна робота“ пов'язане з уявленням про незалежність у виборі шляхів і засобів рішення завдань, що постають перед студентом, тому можна її вважати навчанням без керівництва й допомоги з боку викладачів. Науковець стверджує: „індивідуальний пошук знань – найхарактерніша риса роботи студента ВНЗ. У цьому й полягає самоосвіта – самостійна робота студентів, яка йде паралельно з навчальним процесом, в органічному зв'язку з ним” [5, с. 92]. Із таким підходом категорично не погоджується М. Нікандров, констатує: „... неспроможність такої точки зору очевидна вже тому, що відособлення самостійної роботи, надання їй надмірно самостійного характеру як навчання без керівництва й допомоги з боку педагогів призводить до послаблення благотворного впливу останніх на розумову і практичну активність студентів, розвиток їхньої творчості, виховання у них розумових здібностей, самостійності як однієї з важливих рис у системі інших якостей майбутнього фахівця” [7, с. 176].

Якщо самостійна пізнавальна діяльність майбутніх фахівців аграрної галузі розглядається як цілеспрямований процес, який організують та реалізують у структурі навчання, то способом включення студентів у самостійну пізнавальну діяльність вважається самостійна робота, штучна педагогічна конструкція. При цьому студент залучається до різнорівневих процесів навчального пізнання, які охоплюють увесь спектр відтворювальних і творчих дій, які він виконує у конкретному виді самостійної роботи. Характер завдань та рівень їхньої складності у самостійній роботі студентів на різних етапах формування полікультурної компетентності змінюються. Зміна складності завдань обумовлена необхідністю такої організації самостійної роботи у педагогічному процесі, за якої студенти не лише засвоюють передбачену програмою систему знань, умінь і навичок, але й розвивають свої творчі можливості налагодження конструктивного діалогу культур [1, с. 1265].

І. Зимня розуміє під самостійною роботою вищу форму навчальної діяльності, як діяльність „суб'єкта з оволодіння узагальненими способами навчальних дій і саморозвитку в процесі розв'язання ним за допомогою навчальних дій спеціально висунутих викладачем навчальних завдань на основі

зовнішнього контролю та оцінки, що переходять у самоконтроль і самооцінку". На її погляд, самостійна робота має бути усвідомлена як вільна за вибором, внутрішньо мотивована діяльність і передбачає виконання студентом низки дій, які до неї входять: усвідомлення мети своєї діяльності, прийняття навчального завдання, надання їй особистісного сенсу, підпорядкування виконанню цього завдання інших інтересів і форм своєї зайнятості, самоорганізація у розподілі навчальних дій у часі, самоконтроль у їхньому виконанні [3, с. 93].

Нам імпонує точка зору Т. Жданової, згідно з якою самостійна робота у ВНЗ виступає засобом навчання теоретичних знань та умінь планувати власну пізнавальну діяльність, контролювати її хід, а засвоєння певного полікультурного матеріалу та проблемні ситуації відповідають конкретній дидактичній меті та завданню; формулює у студентів необхідний обсяг і рівень знань, навичок і умінь для вирішення певного класу пізнавальних завдань й успішного професійного функціонування у сучасному полікультурному світі, відповідного просування від нижчих до вищих рівнів розумової діяльності; виробляє у майбутніх фахівців аграрної галузі психологічну установку на самостійне систематичне розширення знань і вироблення умінь орієнтуватися у потоці наукової та соціокультурної інформації при вирішенні навчальних, наукових і виробничих завдань. У слід за нею ми вбачаємо у самостійній роботі важливу умову в самоорганізації та самодисципліні студента в оволодінні методами професійної діяльності, пізнання і поведінки. Як дидактична категорія вона є знаряддям педагогічного керівництва та управління самостійною пізнавальною і науково-виробничою діяльністю студентів у процесі навчання і професійного самовизначення [1, с. 1266].

Основними трьома відмінностями самостійної роботи від аудиторної є добровільна участь студентів у ній, позааудиторне проведення, високий рівень самостійності. Вимоги, які до неї висуваються, включають зв'язок аудиторної і позааудиторної роботи, обов'язковість у виконанні добровільно узятих на себе позаурочних доручень, цілеспрямованість і регулярність поза аудиторного заняття, „масове охоплення студентів“ тощо [2, с. 328; 9, с. 77].

Самостійна робота виступає логічним продовженням аудиторних занять й організовується паралельно з ними. Вона допомагає майбутнім фахівцям аграрної галузі успішно навчатися, розвивати ініціативу, сприяє фізичному, розумовому, естетичному вихованню, задовольняє їхні культурні запити та

спрямовує їхню активність на творчу корисну діяльність [9, с. 76].

Нині самостійна робота набуває вагомого значення серед форм і методів формування полікультурної компетентності, оскільки лише соціокультурні знання, здобуті самостійною працею, формують у майбутніх фахівців аграрної галузі продуктивне мислення, здатність творчо вирішувати професійні завдання, упевнено відстоювати свої погляди в сучасному полікультурному світі [8, с. 22]. Досягнення достатнього рівня полікультурної обізнаності, реалізація особистого соціокультурного потенціалу, успішне виконання професійних обов'язків у полікультурному соціумі повністю залежать від індивідуальної залученості студентів аграрного ВНЗ у самостійний процес освоєння нових знань. Тому однією із цілей професійної підготовки майбутніх фахівців аграрної галузі постає навчання фундаментальним полікультурним знанням і мови міжнародного спілкування, на основі яких вони змогли б самостійно зростати в потрібному їм професійному напрямку.

Самостійна робота є одним із ефективних засобів розвитку й активізації творчої діяльності. Її можна розглядати як основний резерв підвищення якості підготовки фахівців. Методологічну основу самостійної роботи студентів аграрного університету складає діяльнісний підхід, який полягає у тому, що цілі навчання зорієнтовані на формування полікультурних комунікативних умінь і знань, вирішення типових й неординарних реальних міжкультурних ситуацій, де студенти демонструють знання іноземної мови професійного спрямування та навички вести конструктивний діалог культур. М. Нікадров характеризує її як специфічний вид навчально-пізнавальної діяльності, стверджуючи: „Коли ми говоримо про зростання ролі самостійної роботи на сучасному етапі розвитку вищої освіти, ми маємо на увазі діяльність студентів, яка організовується без прямого керівництва викладача, хоча спрямовується й організовується ним“ [7, с. 163].

Із дидактичної точки зору сутність самостійного навчання визначається як здатність людини без сторонньої допомоги здобувати інформацію з різних джерел, оскільки жоден образ не формується без самостійних пізнавальних дій. Найбільшого успіху студент досягає тоді, коли самостійно виконує заздалегідь відібрані інтелектуальні операції. Так, О. Лушніков вбачає головне призначення самостійної роботи у тому, щоб за допомогою індивідуального пошуку поглибити і конкретизувати свої знання, проявити творчий підхід до проблеми, яка досліджується вивчається, навички роботи з книгою, уміння аналізувати

прочитане, систематизувати матеріал, вести записи, пропонувати й відстоювати у дискусії власну точку зору. На думку науковця, самотійна робота є хорошим способом підготувати себе до наукових досліджень, творчого розв'язання завдань педагогічного процесу та професійного становлення. [6, с. 8].

Висновки. Наукові дослідження і накопичений у ВНЗ досвід переконують, що без систематичної та цілеспрямованої самотійної роботи неможливо стати високопрофесійним фахівцем і самоудосконалюватися після завершення навчання в університеті. Саме тому ми розглядаємо самотійну роботу студентів як найважливішу складову їхньої пізнавальної діяльності, потужний резерв підвищення якості освіти, вдосконалення ефективності навчально-виховного процесу. У позааудиторній роботі ми вбачаємо систему взаємопов'язаної діяльності суб'єктів освітнього процесу, що є невід'ємною частиною професійної підготовки та реалізується поза розкладом навчальних занять з метою створення умов для особистісного розвитку і професійної самореалізації майбутніх фахівців аграрної галузі у сучасному полікультурному світі.

Література:

1. Жданова Т.А. Самостоятельная работа как категория дидактики высшей школы / Т.А. Жданова // Ученые заметки ТОГУ. – 2013. – № 4. – Том 4. – С. 1263–1267

2. Зимняя И.А. Педагогическая психология / И.А. Зимняя. – Ростов на Дону: Феникс, 1997. – 480 с.

3. Зимняя И.А. Психология обучения иностранным языкам в школе / И.А. Зимняя. – М.: Просвещение, 1991. – 224 с.

4. Зимняя И.А. Элементарный курс педагогической психологии.: Учебное пособие для слушателей курсов повышения педагогической квалификации. – М.: Исследовательский центр проблем качества подготовки специалистов, 1992. – 111 с.

5. Зиновьев С.И. Учебный процесс в высшей школе / С. И. Зиновьев. – М.: Высшая школа, 1988. – 291 с.

6. Лушников А.М. История педагогики: учебное пособие для учащихся педагогических высших учебных заведений / А.М. Лушников. – Екатеринбург, 1994. – 35 с.

7. Никандров Н.Д. Педагогика высшей школы / Н.Д. Никандров. – Л.: Педагогика, 1990. – 437 с.

8. Ніколаєнко Л.М. Поняття позааудиторної діяльності у соціально-педагогічному аспекті / Л.М. Ніколаєнко // Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. – Серія: Педагогіка і психологія. – 2013. – №1 (5). – С. 21–25.

9. Смалько О. Позааудиторна виховна робота як чинник професійно-особистісного становлення майбутніх фахівців / О. Смалько // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. – Педагогічні науки. – 2014. – № 8. – С. 76-80.

УДК 378 : 371.2

Манжос Е. О.,
к.пед.н., старший викладач кафедри
української та іноземних мов,
ВНАУ

ГОТОВНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ-АГРАРІЯ ДО ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ СПІЛКУВАННЯ

У статті доведено, що оволодіння майстерністю спілкування необхідне для кожної людини незалежно від виду діяльності, якою вона займається або буде займатися. Спілкування для людини – це її середовище. З'ясовано, що без спілкування неможливе формування особистості, її виховання, розвиток інтелекту. Визначено, що саме спілкування допомагає організувати спільну роботу, намітити і обговорити плани, реалізувати завдання.

Тому в підготовці майбутнього фахівця-аграрія до спілкування важливе місце посідає формування комунікативних навичок, взаємодія з іншими людьми, вільне орієнтування в певній ситуації. Такі вміння передбачають здатність контактувати з необхідними партнерами в ситуації, яка вже склалася, самим створювати ситуацію спілкування з конкретними партнерами, знаходити необхідні типи спілкування в кожному з названих випадків.

Ключові слова: *професійна підготовка фахівця-аграрія, спілкування, комунікативна діяльність, комунікативна культура, культура мови, соціально-психологічні підходи, діалогічна концепція культури.*

The article proves that mastering the art of communication is necessary for

Збірник містить матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Мова, культура та освіта». Доповіді відображають широкий спектр досліджень із галузей мовознавчої, культурологічної та педагогічної наук: методика викладання та інноваційні технології навчання, культурологічна парадигма освіти, новітні напрями у сучасному мовознавстві, реформування системи професійної та довузівської підготовки. Представлені доробки учасників конференції можуть бути корисними для викладачів, учителів, наукових працівників, аспірантів, магістрантів, студентів та всіх, хто цікавиться питаннями підвищення якості освіти.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ
ЗБІРНИК СТАТЕЙ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

МОВА, КУЛЬТУРА та ОСВІТА

20 квітня 2017 року

Видання здійснюється в авторській редакції

Адреса: Україна, 21000, м. Вінниця, вул. Пирогова, 3

Редакція: ВНАУ, кафедра української та іноземних мов

Тел.: 8 (0432) 52-01-51, 8 (0432) 52-00-29

e-mail: nauka-vnau@mail.ru

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, ілюстрацій, власних імен та інших відомостей.